DUMITRU BEJAN
(1939–1997)

Dumitru Bejan s-a născut la 3 septembrie 1939 în satul Subpiatră, judeţul Bihor. A urmat şcoala primară în satul natal (1946–1950), iar ciclul gimnazial în localitatea Teţchea (1950–1953). Îşi continuă pregătirea şcolară la oradea, absolvind liceul din aceeaşi localitate în 1956. Din anul 1958, a urmat cursurile Facultăţii de Filologie din Cluj, secţia limba şi literatura română.

Ca student, s-a făcut remarcat prin seriozitatea pregătirii profesionale şi prin înclinarea pentru activitatea de cercetare ştiinţifică. După absolvirea facultăţii (1963) a ocupat postul de preparator (1963–1966) la Catedra de limba română a Institutului Pedagogic din Cluj, iar în 1966 ocupă, prin concurs, postul de asistent universitar la aceeaşi catedră. Între 1972–1974 a funcţionat ca asistent, prin transfer, la Catedra de limba română a Facultăţii de Filologie din Cluj. Din 1974 îşi desfăşoară activitatea în cadrul Lectoratului de limba română pentru studenţi străini, sub coordonarea Catedrei de limba română a aceleiaşi facultăţi. Aici a depus o activitate laborioasă pe mai multe planuri. A contribuit eficient la perfecţionarea structurii organizatorice a lectoratului. În plan didactic s-a impus prin competenţa profesională remarcabilă, prin receptivitatea faţă de metodele moderne şi eficiente de predare a limbii române ca limbă străină; prin ţinuta ştiinţifică elevată a prelegerilor şi seminariilor propuse.

A fost detaşat doi ani (1976–1978) la lector de cultură şi civilizaţie românească la Universitatea din Londra, aprofundându-şi astfel practica didactică şi dezvoltându-şi baza teoretică a activităţii sale ştiinţifice. Şi-a susţinut teza de doctorat în 1980, confirmându-i-se titlul de doctor în filologie anul următor (1981). Teza a publicat-o în 1991 cu titlul *Nume româneşti de plante* la Editura „Dacia” din Cluj-Napoca.

Activitatea sa ştiinţifică se concentrează asupra aspectelor privitoare la limba română contemporană cu incursiuni în istoria limbii (*Antonime în lexicul lui Grigore Ureche, Relaţia internă frecventă în sintaxa limbii vechi*). Limba română contemporană este însă abordată sub diversitatea sa de aspecte: predominante sunt preocupările de morfosintaxă, lexicologie, ortografie, etimologie, stilistică. Pasiunea pentru limba română se concretizează în numeroase contribuţii publicate în revistele de specialitate („Cercetări de lingvistică”, „Limba română”, „Studii şi cercetări lingvistice”, „Studia Universitatis Babeş-Bolyai”, „Limba şi literatura română”, „Limba şi literatura română pentru elevi”, „Excelsior”) şi în reviste de cultură („Steaua”, „Tribuna” etc.).

Experienţă şi constatările sale de observator atent şi fin al vorbirii şi scrierii româneşti s-au coagulat în lucrarea fundamentală *Gramatica limbii române. Compendiu,* Cluj-Napoca, Editura Echinox, 1995. În anul următor, obţine, prin concurs, postul de conferenţiar la Facultatea de Litere din Cluj-Napoca.

Seriozitatea, colegialitatea sinceră şi promptă, onestitatea ştiinţifică, pertinenţa opiniilor i-au creat în rândul publicului larg, precum şi în rândul specialiştilor imaginea unui profesor şi cercetător de prestigiu în faţa căreia cei rămaşi se pleacă cu adâncă reculegere şi cu un pios respect.

Din contribuţii:

Adverbele de mod în poziţie corelativă, în CL, XXIV, 1979, nr. 1, p. 47–52.

În legătură cu gruparea verbelor după persoană, în CL, XXV, 1980, nr. 2, p. 167–180.

Etimologii populare la nume de plante, în CL, XXX, 1985, nr. 1, p. 21–28.

Despre substantivarea adverbului în limba română, în CL, XXXI, 1986, nr. 1, p. 85–91.

Coordonator şi coautor al volumului *Exerciţii morfologice pentru studenţii din anul pregătitor,* Cluj-Napoca, 1987.

Conversiunea părţilor de vorbire în opera lui Nichita Stănescu, în „Limbă şi literatură", 1987, vol. III, p. 311–320.

Despre abrevierea numelor proprii în limba română, în „Limbă şi literatură", 1990, vol. III, p. 133–138.

Transferuri lexico-gramaticale în opera literară a lui Mihai Eminescu, în CL, XXXV, 1990, nr. 1, p. 45–54.

Conf. dr. C. Milaş
Universitatea „Babeş-Bolyai"
Facultatea de Litere

Cluj-Napoca, str. Horea, 31